

SZÉKELY HIRLAP

politikai s vegyestartalmu közlöny.

KIADÓ-HIVATAL:

Az ev. ref. főiskola nyomdájában.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

TELEKI-KÖNYVTÁR.

Hirdetési ár: Minden 100 vagy kevesebb szóért egyszeri beiktatásért 1 frt és minden beiktatásért külön 30 kr. o. é. bélyegdíj. — Harom hasábos nyilttéri sorért 20 kr. o. é.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal.
Pesten, Zeisler M. hirdetést közvetítő intézete, Királyutca 60-ik sz.,
és J. Haasenstein és Vogler Bécsben (Neu-Markt 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton reggel

NAGY FELÍVEN.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Negyedévre

Félévre

1 frt.

2 „

Olaszország egysége.

Buda, okt. 15-én.

Míg a Rajna és Szajna mentén erőszakkal s vérontással némitják el a békés németek az emberi jogok szent szózatát, s marhák gyanánt földestül foglalják el az embereket, anélkül, hogy megkérdeznék, akarnak-e a német császárság reactionáriusi igája alatt élni jövőben: addig Olaszthonban oly vérontás nélküli öröndetes átalakulásnak voltunk a lefolyt napokban tanúi, melyhez hasonlót ritkán mutat föl a történelem.

Egy hadtest, a radicalis köztársasági nagy párt mozgalmi által kényszerített király parancsára bevonul a pápai területre s ellenállás nélkül, sőt diadalmenetben vonul a Tiberis koronájához, Rómához; majd elfoglalja ezt is; a pápával Cavour szellemétől áthatott méltányos szerződés köttetik, mely a vallás által elismert állását miben sem sérti, s csak az ezzel egyeztetetlen világi hatalomtól fosztja őt meg.

S mit csinál az olasz király az ujonnan katonai hatalmába került néppel? Talán a bevonulás alatti örömmilatkozatokra támaszkodva, hallgatagon bekebelezi őket... nem, hanem becsülve minden egyesben az egyéni akarat-szabadságot, plebiscitum útján megkérde minden egyest, hogy akar-e Olaszthonba bekebeleztetni? S mi volt a felelet? Az, hogy nem találkoztott egy kis csoportnál több, mely a hierarchia kényuralmát tovább túrni kész lett volna, oly egyhangulag jött létre az olasz egység befejezése. Az olasz nemzet igazi emberi méltósággal fejezte be művét, s szerzé meg valódi természetes súlypontját s fővárosát, az őt Rómát.

Ez eseménnyel át kell alakulni az olasz pártok nézetei és erőarányának. Ez lesz az első követmény a nemzet bellében.

A monarchia és a békés ujjaszületés ezáltal új erőt, új biztosítékot nyert, mert a monarchia és a conservatív párt vivta ki a nemzet e legáhitottabb kívánságát, melynek gyors be nem teljesülte miatt bizonynyal igen sokan mentek volt át a

radicalisok táborába, oda, hol német segélyvel reményltek a pápai terület visszaszerzését is kieszközölni, mint Velencénél történt. Ezen pártjukat elhagyott hazafiak bizonynyal vissza fognak most térni a mérsékeltek erős táborába.

Hát a radicalisok pártja valószínűleg mit teend ez új ténynyel szemben? A mint gondoljuk, pártjukat erősítendő, jermiadokat s gyanisításokat terjesztend el a nép közt közlönyei által amiatt, hogy még Dél-Tyrol, Triest és a Dalmát-Magyar tengerpart nincs még birtokukban. De igazatársaik — támogatására hiányzand egy hatalmas érv, az t. i. „hogy mindezt megszerezzük német segélyvel.“ Ők ugyanis ép oly tisztán tudják, mint mi, hogy a porosz vallásos érzelmű külpolitikának az leend legujabb hőstette, hogy az örökös tartományok s ezek közt különösen az ájtatos tiroliak leigázására küldendi ki sergeit, ily körülmények közt pedig nagyon erős hit kellene hozzá, hogy valaki Olaszthonban elhigye, miszerint a német lesz az a nagylelkű, ki mint győző az olaszok ábrándjai kedvéért a földiratilag oszthatlan Tyrolt két részre osztandja, avagy Adria valamely fontos tengeri kereskedelmi pontját nekik átengedje.

Nem hiszszük tehát, hogy új párttaktikájuk valami rendkívüli módon növelendi pártjuk erejét. Mindenki képes lesz annak megítélésére, hogy ők jelen helyzetükben velünk fajérdekeikért győzelem reményével nem képesek megvívni, hogy a francia őket e tekintetben évtizedig sem segítheti, s hogy a német sem fogja őket segíyezni, mert kívánságuk ma már érdekeivel ellenkezik, tehát, hogy a radicalisok egész agitatioja egy csábító szép mesét foglal magában, mely jelen viszonyok közt kivihetetlen.

Róma elfoglalásának tehát a paramenti monarchicus rend, a békés átalakulás, szóval az ország belerejének évről évre növekvése lesz következménye.

S ez reánk nézve fölötté öröndetes fordulat. Évről évre mind jobban fenyeget a szláv elem egyesülésének minket elborítással fenyegető árama. Ezzel párhuzamosan reméljük, hogy Olaszthonban a

jóllét emelkedésével a nemzetiségi ábrándoktól a tengeri kereskedelmi érdekek felé fog fordulni a közfigyelem, mi ha megtörténik, úgy az olasz államban a konsztantinápoli czár alatt világúrrá egysített szláv elemnek egy új halálos ellenségét birandjuk, ki ép úgy, mint az angol, tengeri érdekei védelmére minden áldozatra kész leend. Küzdeni fog ez új állam a szláv tengeri kereskedelmi kényakadály ellen ép oly kitartással s vitézséggel, mint küzdött századokig görög- és törökökkel.

A szláv egyesülés folyamatba hozása alkalmával a dél-szlávok mozdulatainak, melyekkel a mi északnak fordított erőnk azokat megoszthatnák, hatalmas akadályzóit reméljük nyerhetni az egyesített olasz nemzetben s ezért öröndünk nemzeti szempontból oly igen ez eseménynek.

Saáry Ferencz.

Düriüzkölő.

A ki gyönyörűségét találja saját maga karrikaturájának szemlélésében, az lépjen fel valahol jobboldali követjelöltnek: bizonyos lehet, miszerint valaki vetélytársai közül gondoskodni fog: hogy — lepingáltassék. Legközelebbi példa erre Gyárfás Domokos, kinek egy „székely gobé“, ki nem lehet más, mint valamelyik udvarhelyszéki baloldali követjelölt házi piktora, oly portrait-ját adja a „Magyar P.“-ban, hogy az érdemes gondnok urnak még édes anyja sem fogna reá ismerni. Pedig az a „gobé“ bizonyára, igen jól ismeri Gyárfás Domokos hazafiúi érdemeit, mily résztvevő a közügyekben, mily buzgó kurátora az udvarhelyi főiskolának, mily nélkülözhetlen egyén synoduson, partialis gyűléseken stb. Gobé mindezeket jól tudja: de mit tegyen, ha kikapta az ordret-t: hogy azt a jobboldali követjelöltet — amugy istenesen be kell — feketíteni.

* * *

A poroszok a mostan dühöngő háboru alkalmával Európát tapasztalatokkal, magokat pedig ezeken kívül, egyebekkel is gazdagították. Europa fővakarva bámulja az ugynevezett iskolamesterek háboruját, mely az Alba Nemetalföldi hadjáratától nem sokat különbözik; borzad a vérlázító embertelen kegyetlenségeken, melyekkel lépten-nyomon találkozik, s melyeket elfogultságban lehetetleneknek tartott. A poroszok nagyobbították országukat földdel, megtömték zsebeiket pénzzel, zsákjaikat ruhával, szekereiket butorral stb. stb. Ezen csekélységeknek kívül még nevéket is hosszabbá tették. Kérdemelték ugyan is, hogy a német nyárspolgárt, ezután szabatosan nyársoló polgárnak nevezzék. „Mily fordulat isten vezetése alatt!“

* * *

A belga kormány megengedte a poroszoknak, hogy sebesültjeiket Belgiumon keresztül szállíthassák haza. Most, mintegy tudósító írja, úgy gazdálkodnak ott a poroszok, mintha az is hódított föld lenne. A tudósító egy csomó rablás, gyilkosság, pusztítás és paráznság elbeszélése után így fejezi be tudósítását: „Mindez előrelátható volt. Ha Németország tovább is győzni fog, több éven át lehetetlen lesz nyugodt, és kellemes életet élni ott, hol 12 német fog együtt lenni.” Ezek után, a belgák e magyar példa szót: „fogadd bé a tótot, s kiver a házból,” így változtathatják: engedd, hogy a burkus utazzék át hazádon, s magáénak tekinti azt.

VIDÉK.

Csik-Szépvíz szeptember 28.

Tanügy.

A kerületi tanfelügyelő ur mai nap látogatta meg helységünket, a bekövetkezendő iskola előkészítése szempontjából, — hol is az elavult felekezeti iskola régi hagyományait találván, lelkes beszédben adá elő, hogy községünk közel 400 tanköteles gyermekeinek eddig paragon hevert nevelése körül tennünk is kell valamit. E közben a kísérő czimzetes esperest plébános a község előjáróságát illetlen szavakkal sértette meg, a miért ő czimzetes esperessége ellen a kereset megis indította. Ő czimzetessége elfeledni méltóztatott, hogy a „Székely Hírlap“ szeptember, 3-iki Dürüczkölő cikke reá is talált. A község előjárósága a közgyűléssel egyetértve, az eddigi egészen elavult, s csupán egy tanítóval bíró felekezeti iskoláról lemondván, községi iskola létesítését szavazta meg, még pedig egy fő és két altanító létesítésével. A fő és 1 altanító állomások be is töltettek, s nagy reményünk van, hogy a következendő tanév több eredményt fog felmutatni, a községi iskola útján, mint a hogy eddig tengődött egyedül a fizetésért élő, — haló, czimzetes esperest plébános ur alatt. A sok esőzések által okozott károkról nincs miért írnom, azok mindenhol ösmertések. A kerületi tanfelügyelő úr lelkes honfui eljárásáért közönségem nevébe hálás köszönetet szavaz a

Kis Magyar.

— A honvédkerületi parancsnokságok

Budán a napokban gyülekeztek egybe s kezdék meg tanácskozásait, miknek tárgya a dandár-gyakorlatoknál tett tapasztalások alapján egy némi javítás, ujjítás és más szükségessé vált szabályzatok. Azon hiányokra, mik a journalistika egy része által fölemlítettek, p. az orvosok s az ápoló személyzet csekély számából eredő hiányokra, ezen tanácskozások nem fognak kiterjeszkedni, miután az illető tudósításokból azon örömdetes állapot tűnik ki, hogy a dandár-gyakorlatoknál mindenütt több volt az orvos, mint a betegségek eset, s hogy a miniszterium rendelkezésére az alkalmazottakon kívül még 200 orvos áll, kik a főnálló föltételek alatt a honvédszolgálatra előjegyeztették magukat, s kikkel a legabnormisabb állapotot is egyensúlyozni lehetne. A tanácskozások fő-tárgyait esszerint a téli iskolák, a törzsben levő altisztek s egy, a dandár-gyakorlatokon alapuló rendkívüli előléptetés fogja képezni.

A loire hadsereg.

Az „Indep.“-nak írják f. hó 10-ől Vierzomból:

„A loirei hadsereg körülbelül 80.000 emberből áll, s Lamotteurage tábornok által vezényeltetik. Ezen hadsereg Tourstól egész Vierzongig terjed ki, egy szögletével Bourgest érintve. Leginkább ujczekokból s azon sorkatonákból áll, kiknek sikerült a sedani kapituláció előtt és után elmenekülni. Vannak benne szabadlövész-csapatok is. A sedani menekültek többnyire bántortalanok

és demoralizáltak voltak; de a mozgósított nemzetőrök által ismét fölbátorítottak. Általában szép és erős férfiak; számosan meglátszik közülök, hogy magasabb társadalmi osztályból való, mint mely a közkatónákat szolgáltatja. Átlag 23—25 évesek, azért szilárdabb tömeget képeznek, mint a 20—21 évesek. Idővel s jó tisztek vezetése alatt ezen csapatok kitűnő szolgálatokat fognak tehetni. Fájdalom azonban, erre aligha lesz idő. A mi a tiszteket illeti, ezek közt igen sok egész fiatal ember van, kik a császárság alatt azért vették föl a kardbojtot, hogy mulásának és katonáskodásnak játszanak.

A szabadlövészek közt igen kitűnő katonák vannak, de fájdalom olyanok is, kik csak a zsoldért szolgálnak. Egyébiránt nagy reményt helyeznek a szabad lövészekbe, azon esetre, ha jól fognak vezetetni. Az ellenség nagyon fél ezek támadásától. A loirei hadsereg tüzésége oly jól van felszerelve, mint csak lehet. Az ágyuk száma fájdalom, kevés, s ezek is csak oly vont csövek, melyek a poroszok ágyui mögött maradnak. A hangulat egyébiránt általában kitűnő. Mi az ugynevezett repülő oszlopokat illeti, még időt vesz igénybe szervezésük s ezredekre és dandárokból való osztásuk. Legnehezebb tüzerekkel és lovas-sággal látni el őket.

A porosz hadjárat.

Angol lapok sok részletet közölnek a porosz hadjáratból. Álljon itt néhány, tanuságul:

Mr. Alfred Seymour, az angol parlament s egyszersmind a nemzetközi társulat tagja, Sedanba ment a sebesültek segítségére, most a „Daily Telegraph“-ban a francia foglyokkal való bánásmódról egy leírást közöl. „A foglyoknak, kiktől mindent elvettek, több napon át éhezve a Moselle által körülölyt kis szigeten kellett mély iszapban feküdniük, mi alatt az eső folytonosan szakadt, s a levegő a folyó által lehozott hullák által egészen dögleletes volt.”

Némelyek életök fentartására naponkint fél kétszersültet kaptak, a nagyobb rész azonban semmit s az éhség kínai fokozódott; igen sokan a szomjúság és hideg által ölettek meg. Sokan egy-egy darab részt vágtak le azon döglött lovakból, melyeket a folyó hozott le, s úgy nyersen ették a húst.

Mr. Seymour megerősíti a német csapatok azon erőszakoskodásairól szóló hírt, melyeket a francia lakosokon gyakoroltak. „Mi” — írja — „több oly helységen mentünk keresztül, melyek a poroszok által megszállattak, s mindenütt azon tapasztalatra jutottunk, hogy ők tökéletesen és rendszeresen raboltak; de nemcsak lelmi szeret, hanem ruhákat, ékszereket s mindent magukkal vittek, a mit csak találni lehet egy polgári vagy paraszt házban.” A kis kastély, hol Napoleon és Vilmos találkozott, később a katonaság által tökéletesen elpusztított. A mit el nem rabolhattak, azt szétrombolták.

„Ép oly barbar volt a németek viselete a lakók ellenében is. Több szeplőtlen leánynak vére, kiket előbb megfertőztettek s aztán legyilkoltak, boszuért kiált az égbe (!)”

A „Standard“ megjegyzi egy hasonló vandalizmus leírásánál: hogy, ha ez az eredménye a porosz hadsereg sokat hirdetett intelligenciájának, úgy kéni fogja az istent, miszerint az ilyen intelligencia soha se legyen található az angol hadseregben. Wellington katonáit ezer számra felakasztotta volna, ha hadseregében ilyesmi fordult volna elő.

Az angol lapok mindannyian elítélik a poroszok erőszakoskodásait, még a „Pall Mall Gazette“ egy tudósítása is, mely lap különben a poroszok részére hajlik. — Ennek tudósítója Sedanból küldött leveleiben, a legmélyebb sajnálatát fejezi ki, hogy az angol lapokban a porosz hadsereg mindig humanusnak és rendszertőnek tartatik. Miután a bazeilles-i irtóztató gyilkosságot, s a német katonaság azon ember-telenségét, hogy egész nyugodtan ülnek a gyermekek és asszonyok elhamvasztott vagy még füstölő hullái mellett, leírja, egyuttal rövid vázlatát adja azon rablási rendszernek, melyeket azon helységben gyakoroltak, melyen keresztül vonultak. Legelőbb minden élelmiszert, ga-

bonát és marhát elvettek, azután kiürítették a pinczéket és kamrákat; a bort mit nem tudtak meginni, kifolyatták. E mellett mindent raboltak, a mi csak némi értékkel bírt. „Sedantól Cariganig nincsen egyetlen ház az uton, melyet össze nem romboltak s ki nem raboltak volna a földtől a pinczéig. (!) Órákat, asszonyi ruhákat, kárpitokat, sőt még bntorokat is vittek magukkal a poroszok, mintha ezekre is lett volna szükségök; s ha a lakók valamit talán elrejtettek volna, azt előkövetelték mellüknek pisztolyt tartva vagy lándzsát feszítve oldaluknak.

Mindez nemcsak egyes katonák által gyakoroltatott, hanem egész szakaszok által, melyeket tisztek vezettek, kik a maguk részére csak ezüstneműt, ékszer, drága köveket és csipkéket tartottak meg. — Három, azelőtt gazdag, de most már földönfutó háziur beszélt el nekem, hogy nem tudták elhiteni a tisztekkel azt, hogy nincsen csipkékük. A tisztek lehetetlennek állították mindezt, miután nézetök szerint az itteni asszonyoknak nagyon sok csipkével kellett birtokuk, közel lévén Valenciennes és Cambrai.”

Ez emberteleneknek legtöbb dicső tettei voltak a paráznazkodások; angol orvosok állították, kik Sedan körül járkáltak, hogy a legtöbb porosz azzal dicsekedett, miszerint ennyi meg ennyi asszonyt becselenített meg. Az ambulancé-ok iránt is barbarok voltak a poroszok. Magasallású porosz tisztek jöttek az angol ambulancé-hoz, kikélmelni, mennyi élelmiszert van, s mindazt, mit sebesültek részére küldtek, elraboltatták. Az ambulancé-ban több francia sebesült van, kik nemcsak gránát és más golyó által vannak megsértve, hanem ütések által is, melyekkel azért illettettek, mivel mint sebesültek nem tudtak oly gyorsan menni, mint a poroszok ki-vánták. Angol orvosok állítják, hogy nekik három óráig kellett golyó- és gránátzapor közt munkálkodniuk, mivel a poroszok, dacára az ambulancéazászlónak, folytonosan lövöldöztek rájuk.

Ezekhez sem szükséges a magyarázat.

KÜLFÖLD.

Mint mult alkalommal mondók: a francia győzelmi hírek csakugyan megerősítést igényeltek — de nem egészen valósultak. Bazaine ki-rohanása, nagyobb pusztításai a porosz seregben és ostrom-műveiben, mint látszik csakugyan igaz, ha nem is oly mérvben, mint atoursiak hirdették. De a győzelmet a „Times“ is erősíti, a poroszok pedig hallgatnak róla. Bizonyítéknak elég. — Ellenben a Páris alatti győzelmeket határozottan tagadják a németek s a nagy győzelmek aligha egyebek voltak kisebb esetepatéknál. Egy belga lap ugyan 16-dikáról is ki-rohanást jelez Párisból, melynél 3000 porosz öletett volna meg. Különben a hangulat Párisban még mindig a legjobb. A bécsi „Wehrzeitung“ ügyes levelezője ugyanis, — mint német — a legutóbbi napokban kénytelen volt elhagyni Párist, s azt írja, hogy a francziák a legutolsó végletekig fognak küzdeni, s mint ő számítja egész ujévig képe-sek lesznek magukat eleséggel tartani, — mig porosz részről folyton nagyobb lankadság nyilatkozik, ujabb katona-szállítmányaik pedig nagyon vékonyan cseppennek. Azt magok a németek is elismerik, hogy már a 16 éveseket is fegy-ver alá szölitják. Világverő seregnek egy kissé fiataloskák.

A poroszok azért nagy hangú állításokban nem szűkölködnék. Bazaine kapitulációi ajánlatait hirdetik, a mi sem győzelmeivel sem el-szánt jellemével nem egyezhet. Az eleség is leglább még egy hónapra való Metzben, kivált miután az utóbbi ki-rohanás alkalmával a poroszok eleségének jó része francia kézbe esett. — Igaz ugyan, hogy Soisson vára is kapitulált 4000 emberrel, — de azért a francziák voltak azok, kik Bismarek fegyverszüneti közvetített föltételeit feltétlenül visszautasították.

És a fegyverkezés lankadatlan foly. A köz-társasági kormány több, mint egy millió fegy-vert ösztött már ki; az olasz legió is alakul, s ott ismert garibaldista tábornokok mind vezérük-höz csatlakoztak. Sőt arról is volt hír, hogy 35.000 amerikai veterán ajálta volna föl szol-

gálatát a köztársaságnak csak átszállításukat kívánván a kormánytól. Ha az ajánlat megtétetett, elfogadása bizonyára nem fog késni.

Nagy zajt ütött volt a lapokban Bourbaki tábornok esete, kit egy titokteljes ismeretlen, az ex francia császárné egy képével kicsalt volna Metzből a császárné nevében, ki azonban állítólag csodálkozva értesítette volna a megérkezett Bourbakit, hogy nem hívatta. A dolog most úgy világlik ki, hogy a tábornok csakugyan a császárné hívására s a poroszok engedélyével utazott Angliába s a császárné azt kívánta tőle, hogy a kis Lajoskát vigye magával Metzbe, hogy Bazaine serege adjon nyomatékot a IV. Napoleon névnek. A tábornok azonban kereken kijelenté, hogy nincs francia sereg, mely egy Napoleont megtérne kebelében! Eugenia ő nagysága, mint a hír mondja, könyekbe tört ki e szavakra, — hanem azért elég ereje van, a mint látszik, a hamis hírek terjesztésére, hogy kudarcát ellep- lezze. — Bourbaki pedig Toursba ment s fegy- verét a köztársaság rendelkezésére bocsátá.

Ő felségeiket különben az éhenhalástól nem lehet féltetni. Egy közleményből kitűnik, hogy az előrelátó császár rendre rendre 63 millió fran- kot helyezett el külföldön saját nevére. Abból valahogy csak megélnék szegények!

— Amade herczeg — hír szerint — még nem fogadta el a spanyol koronát.

VEGYES.

*** Az országos honvéd- segélyző egyesület 500 számú aláírási íve, mint már említettük, szerkesztőségünknel van letéve, hol az alapszabályok is megtekinthetők. Aláírásokat csak f. hó végeig fo- gadhatunk el, mikor az ívet fel kell küldenünk. Bár minő csekély adományok is szívesen vétetnek. „Használni s ne ragyogni akarjunk.“**

— **A királyasszony Meranban.** Ő fel- sége e hó 16-án d. u. fél 5 órakor érkezett meg és mozsárlövésekkel, zenével üdvöztetett. A disz- kapu előtt egy zászlóalj polgárlövész képezett sorfalat. A lövészek mind pórruhába voltak öl- tözve. A kastélyban Rajner és Károly Ferdinánd főherczeg várták a királyasszonyt. A lépcsőnél a kastély tulajdonosa, Leon gróf és neje fo- gadta. A királyasszony szíves köszönetet mondott az udvaron összegyűlteknél. Este a festői hegyek mind fényben úsztak, mi valóban meglepő lát- ványt nyújtott.

— **Magyar orvosok a török hadse- regben.** Stefán basá, ki a török kormány meg- bízásából több hét óta időzött Pesten, közelébb tért vissza Törökországba. Összesen 15 orvost sike- rült megnyernie. Az orvos sebész tudorok törzsor- vosi ranggal lesznek fölruházva s órnagyi fize- tésök lesz, a csupán belgyógyászok századosi ran- got nyernek. A rendes fizetésen kívül mellék díjakban is fognak részesülni. Az orvosoknak le kell magukat kötelezni, hogy legalább hét esz- tendeig fogják szolgálni a török kormányt.

* **A tuillériákban** talált irományoknak egy kivonata constatálja, hogy decz. 2-ika után 26,642 személy záratott el, kik közül 14,118 deportáltatott, vagy száműzetett, vagy fogságban maradt.

* **Bismarck is ember,** még pedig gyenge német ember. Mint képzelhetni az elfoglalt fran- czia terület lakói senkit sem gyűlölnék annyira, mint Bismarckot. Igyekszik is őt mindenki a maga módja szerint bosszantani s a porosz pre- miérnek nem ritkán van alkalma kvártélyá aj- táján e szavakat olvasni: „Le Bismarckal.“ Bis- marck azonban rendesen csak mosolyogni szokott az ily „apró figyelmen“, mig nem végre is e hó

5-én sikerült őt valakinek sodrából kivenni. A királyi főhadiszállása ugyanis a napon Ferrieres- ből Versaillesbe vitetett. A megelőzőt napon két zárnysegéde főkvartély-csináló kíséretében előre ment oda kiválasztani a szállást Bismarck, Moltke és a király számára. Másnap megérkeztek a magas uraságok s mindenkinek kijelöltetett a maga szállása. Midőn Bismarck többek társaságában szobájában benyitott, mindnyájan rémülettől meg- lepve mereven megálltak; az egész szoba fekete posztóval volt kiverve, középpütt egy asztal állt, rajta egy kép: tollrajzban Bismarck fölakasztva, mely mellett jobbról ballról egy-egy viaszgyertya égett. A szeneria a legkínosabb benyomást tette mind a jelenvoltakra, maga Bismarck megrázko- dott, megfordult s magánál jelentéktlenebb em- bernek engedte át az ominózus szobát.

* **Egy szegény ifju története** majdnem a legsiralmasabban végződött a napokban Budán. Az ifju ugyanis a bástyákon járt, midőn egyszerre a szél lefújja egyetlen jó kalapját. Egy perczig gondolkozott, de a másik perczben már a mély- ségbe ugrott, honnan ficzamadott kézzel hozták elő. Midőn kérdőre vonták s dorgálták, hogy miért követte el e vakmerő lépést, vagyis ugrást, mosolyogva válaszolá: „Csakhogy a ka- lapom meg van!“

* **Oriási étvágy.** A német fogságban van egy francia hadi fogoly, Charles Dannery, kinek már ősei is roppant étvágyuk által tűntek ki. Ezek közül egyik, ki mint katona kettős oszta- lékban részesült, nem tudván eléggé csilapítani étvágyát, mindennap öt font fűvet evett meg. Legjobban kedvelte a macskahúst, csak hogy a mi Diogenesnek, a cinikusnak megártott, az rajta nem fogott ki: a nyershusevés. — A patkányo- kat élve szaggatta szét s úgy ette, mint dilika- tessze-t. Ha nagyon megéhezett még az állatok beleit is megette. Charles, a kilencz testvér közül a legfiatalabb, mindenben felülmúlja nemes előd- jét, mert nemcsak patkányokat, egereket, macs- kákat, hanem mindenféle gyertyadarabokat, cson- tokat sat. elnyel anélkül, hogy legesekélyebb baja volna. — A porosz fogságban mint csodát bámulják a falánk francziát, ki öt percznyi szü- nettel, egész nap képes össze-vissza enni min- dent. Közelébb egy reggel 4 órakor kezdte el az evést, először 4 font nyers tehénbőrt evett meg 5 órakor 6 font nyers marhahúst, 12 órakor 5 font főtt marhahúst, hat fagyú-gyertyával, mel- léje egy üveg bort, 2 órakor 11 gyertyát és 4 font nyers halat és három üveg bort stb. Ily étkezések után másnap mégis oly éhes volt, hogy már reggel 4 órakor hozzálátott újra az evéshez. Az orvos megvizsgálta és igen egészségesnek ta- lálta a jóétvágyu katonát, kinek magas de szí- kár termete nem is gyaníttat ily nem minden- napi embert. A thionvillei csatából megszökött, mert annyira előfogta az étvágy, hogy futnia kellett. Egyik tábornok ép dinnyeevésen kapta a csata után. Az orvosok rendkívülinek mondják, hogy ennyi mindenfélét megemészt. Arcszíne halvány, szeme élénk. Gyomra a maga idején nagy szenzációt fog kelteni az orvosi körökben.

* **Pályázat** maros-szék Nyárádtő községi- ben, a községi iskola tanítói állomás betöltésére pályázat hirdettetik. Fizetés: lakás, az első évben 250, az azutáni években 300 frt. Tannyelv: ma- gyar és román, a német nyelvben is jártasoknak előnyük van. Az állomás elfoglalandó folyó év november 15-én. Ajánlkozók felszerelt folyamod ványaikat folyó év november 10-ig adják bé Maros-Vásárhelyre, a torda-megyei-maros- és ara- nyos-széki tanfelügyelőséghez. Maros-Vásárhelyt, 1870 October 17-én. Filep Albert tanfelügyelő.

Jegyzéke

a marosvásárhelyi m. kir. ítélő táblának 1870. okt. 24-ik és következő napjain tartandó nyil- vános ülésain előadandó ügydaraboknak.

I. Tanács, polgári ügyben.

Előadó k. t. bíró Lészai Lajos által.

Az ujejházi majorsági pénztárnak, Badurianu. Nutza e. egy kert tulajdonjoga i. Moisa Juonnak Glock- ner Luiza e. 11 frt 20 kr i. Balogh Károlina csödtöme- gének Eisenberger Lipót e. 142 frt 8 kr erd. urb. kárp. kötv. i. Cserei Ignác Cserei Gábor e. hb. i. Zobe- nyikula Evának Borzea Vasillie e. b. háb. i. Mun- tyán Sándor Hosszu György e. birtokháborítás i. Av- rameszk Péternek Hosszu György e. birtokháborítás i. Jankó Józsefnének Lukács István e. birtokháborítás i. Bastia Anna és társának Comsa János e. fekvőségek i.

Előadó k. t. bíró Dr. Endes Gábor által.

Leményi Jánosnak Gocsa József e. egy pritsnyereg visszaadása i. Vass Istvánnak Győrfi Sándor e. sommás visszahelyezés i. Knálli Katalinnak Kőnczei Miklós e. csödmegnyitás i. Sándor József s társainak Kővecsi Sá- muel e. zálogos föld kibocsátása i. Demjén Reginald Keprán Szimion és társai tulajdonjog elismerése i. Lá- zár Józsefnek Miske Istvánné e. kártérítéses ü. Királyi kincstárnak Técsi Samuné e. 47 frt 80 ⁵/₁₀ kr i. Bányai Jánosné Kispál Sándor e. 232 frt i. Ny. karácsofalvi ev. ef. megyének Csiki Sámuel s Victor e. birtokháborítá- sos ügye.

Előadó k. t. bíró Szolga Miklós által.

Griguczu Afinia és társai Grigucza Györgye ellen. hagyatéki rész kiadása i. Hirsch Ignác Olasz Antal és társa e. perujítás mellett kiszakítás i. Haupt Pálné Sütő István e. 81 frt s járuléka i. Mihály Domokos H. Al- más községe e. kártérítés i. Ércsek Klára Ország György e. közös vagyon megszüntetése i. (Vége köv.)

Jegyzéke

a marosvásárhelyi kir. urbéri törvényszéknél f. 1870. évi october 22-én, nyilvános ülésben elő- adandó ügydaraboknak.

Ülnök Tamásy Béla által.

Béldi Istvánnak Kisfaludi Babletek Ilia e. p. Ugyanannak Kozma Simion e. p. Ugyanannak Csobán Demeterné e. p. Ugyanannak Duka Juon e. p. Ugyan- annak Szentgyörgyi Kosztinné e. p. Ugyanannak Toma Mihály e. p. Gr Rhedei Jánosnak Duka Juon e. p. Ugyau- annak Kimpian Tódor e. p. Ugyanannak Csobán Juon e. p. Ugyanannak Hocza Gábor e. p. Ugyanannak Papp Ilia e. p. Ugyanannak Babletek Juon e. p. Ugyanannak Papuk Mihály e. p. Ugyanannak Szuntgyörgyi Demeter e. p. Gr Bethlen Pál csödtömege Szombati Márton e. p. Uganannak Kaszás Szanduj e. p. Ugyanannak Fejésdan Juon e. p. Ugyanannak Hodos Juon e. p. Ugyanannak Papp Juonné e. p. Ugyanannak Kis István e. p. Ugyan- annak Sülő Vaszi e. p. Hadaró Stefán Gr Bethlen Miklós Dregics Juon e. Nagy Zsigmond Korfár Juon és t. e. Béldi István Almasán Vaszi e. Gr. Mikes Károly Török József e. u. a. Okos Juon e. u. a. Szép Márton e. Antal Imréné Basóosán Maxim e.

Ülnök Vlád Miklós által.

Pálfi Annának özv. Gergelynének Kolcsár Lutyán e. p. U. a. Máté Juon e. U. a. Nemes Julia e. U. a. Csoka Juon e. U. a. Szőke György e. U. a. Rád Vonucz e. U. a. Máté Juon e. Gr. Teleki Miklós Raduly Vaszi e. U. a. özv. Raduly Györgyné e. U. a. Román György e. U. a. özv. Moldován Logyin e. U. a. Fejér Józsefné e. Horváth Gábornak Csoka Tódor e. Dániel Gábor Talán Kosztin e. U. a. Kozma Tódor e.

Bécsi börzei árkelet.

(1870. october 20.)

5% metalliques	57.05
5% nemzeti kölcsön	66.70
860 államkölcsön	92.50
Bankrészevény	712.—
Hitelrészevény	255.80
London	123.75
Ezüst	122.15
Arany	5.94
20 frankos	9.89
Földt. ment. kötvény erd.	75.—
” ” ” magyarh.	78.—
” ” ” horvát-slavon	79.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

Horváth Gáspár.

HIRDETMÉNYEK.

90

1—3

Wittich József

könyvkereskedésében

Maros-Vásárhelyt és Székely-Udvarhelyt következő legújabb megjelent könyvek kaphatók:

Devarics Kálmán: Történelmi beszélyek 1 frt 20 kr.
Fábián Mihály: Kalauz a földgömb használatában néptanítók számára 40 kr.
Jokai Mór: Fekete gyémántok 5 köt. 5 frt.
Iványi Andor: Az irvaolvasás módszertana elemi népiskolai használatra 50 kr.
Kollonics László: Német-, magyar egyetemes hivatali-műszótár 3 frt.
Mentovich Ferencz: Az új világnézet 1 frt 40 kr.
Reschauer Ármán: A bécsi márciusi napok 1848-ban 1 frt 20 kr.
Szemere Bertalan: Levelek (1849—1862) 2 frt.
Tennyson Alfréd: Ardon Enoch 40 kr.

Legújabb törvények.

Az 1870-dik évi törvények gyűjteménye. Hivatalos kiadás I. füzet I.—XLVI. 8 réti kiadás 1 frt. Zseb kiadás 1 frt 20 kr.
1870. XLII. törvényzikk a köztörvényhatóságok rendezéséről. Hivatalos kiadás 30 kr.
Törvényjavaslatok. I. A királyi jegyzőkről. II. A jegyzői díjakról. Közzéteszi a m. kir. igazságügyi ministerium 50 kr.
Az 1870-ik évi törvények, úgy az azok életbeléptetése és végrehajtása tárgyában kibocsátott m. kir. miniszteri rendeletek gyűjteménye. Hivatalos adatok után közli Szenczey Gusztáv I. II. füzet 1 frt 50 kr.
Döntvénytár, a m. kir. curia semmitőszéki és legfőbb ítélőszéki osztályának elvi jelentősége határozatai 2-dik folyam 2 frt.
Kassay Adolf. A szolgabírák és esküdtek kézi-könyve vagyis utmutató minden, a szolgabírák és esküdtek által eszközendő törvénykezési s közigazgatási eljárásokban. Iromány példákkal. Harmadik kiadás 2 frt 40 kr.

(75)

6—*

„VICTORIA” biztosító-társaság Kolozsvártt.

Biztosítéki alap:

Forgalom 1869-ben:

Alaptőke	1.597,700 ft. — kr.	Biztosított érték	122.796,234 ft. — kr.
Tartaléktőke	26,894 „ 75 „	Bevétel	1.427,066 „ — „
Díjtartalék	667,779 „ 39 „	Kárfizetés	337,466 „ 92 „
Kártartalék	14,955 „ — „	Összes kárfizetés:	
Évi bevétel	1.500.000 „ — „	1865—1869-ben	838,560 „ 92 „
Összesen	3.807,329 „ 14 „		

Biztosít megszábot olcsó díj és különös kedvezmények mellett:

- a) szalmás gabona és takarmány-neműeket, asztagokban és boglyákban, úgy szinte fedél alatt, benn a helységben vagy künn a mezőn (gabonaneműeknél a biztosítás érvénye elcséplés után a magra is kiterjesztetik, mihelyt annak lera-kodási helye előre bejelentetett);
- b) épületek, mint: lak és gazdasági épületek, gyárak, malmak, templomok, stb.
- c) lakházakban: butorokot, tükrök, képek, órák, szőnyegek, üveg- és porcelán neműek, függönyök, férfi- és női-ruhák, ágy-, asztal- és fehérneműek, könyvek, konyha-eszközök stb. stb. szóval minden névvel nevezendő, egy háztartás-hoz szükséges kellékeket;
- d) gazdasági épületekben: szekerek, ekék, szának, egyéb gazdasági eszközök és gépeket, úgy marhák, lovak, juhak, sertéseket, stb.
- e) kereskedésekben: a kereskedés minden ágához tartozó csikkeket;
- f) műhelyekben: készletek, feldolgozandó anyagok, kézmunkát, szerszámokat stb.

Az ingóságokra nézve a biztosítási díjak az illető épület fedéldijához arányban tetemesen leszállítottak, úgy hogy mindenki csekély áldozattal minden ingóságait biztosíthatja s különben is a felvétel minden tekintetben könnyítve van.

A fentebbi számokban kimutatott üzleti eredmény nem csupán a közönség mindig növekvő belátásának, a biztosítás szükségessége iránt, hanem egyszersmind és nagy mértékben azon bizalomnak tulajdonítható, melyet a „Victoria” olcsó díja, becsületes eljárása kárainak gyors és igazságos rendezése által vívott ki magának. A társaság nemcsak tetemes biztosítéki alapjával, de nagy összeköttetéseinél fogva és mindig növekvő évi bevételeivel is teljes biztonságot nyújt. Ügynökei az ország minden főbb pontján vannak, kik minden szükséges felvilágosítással szolgálnak és írásbeli megrendeléseket is elfogadnak.

„Victoria” biztosító-társaság vezérigynöksége Kolozsvártt.
(Nagypiacz, gr. Kemény S.-féle háznál.)

(91)

1—3

Herr Nic. von Balint Concipist der köngl. Tafel vird ersucht ö. W. 18 fl. 30 kr. zu bezahlen, ebenso Frau Josefine geb. Miss in Korod-Szt-Márton möge die freindlichkeit haben 31 fl. 40 kr. ein zu senden.

(89)

2—12

Haszonbéri hirdetmény.

Maros-Vásárhelyhez három óra — a Mező-Bándon keresztül vezető ország uthoz pedig félóra — távolságra eső Mező-Kapuson, egy ezer hold körüli, minden szükséges gazdasági épületekkel ellátott, jó állapotban levő jószág teljes felszereléssel, vagy a nélkül is, hat, vagy több évekre haszonbérbe adandó: értekezhetni iránta ott helyben Bothos Gyulával, vagy Maros-Vásárhelyt kereskedő Fenyő István utján a tulajdonossal.

2—6

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy a minden időben jól rendezett

ELSŐ LÁMPA RAKTÁROMAT

most érkezett nagy választéku szállítmánnyal egészítettem ki, melyel minden igénynek teljesen megfelelni reményelem.

Midőn ez irányban szives parancsukat kérem, egyszersmind tudatom, hogy csak is tiszta, gyultalan kátrányszeszt (Petroleumot) árusítok s a nállam vásárolt lámpákat czélszerűtlenségök esetében nyolcz napi használat után teljes értékben visszaveszem.

Staibl Antal.

a kék golyóhoz,

(87)

3—*

A „Székely Hirlap”-ba beküldendő hirdetmények ezután előre fizetendő és pedig a szavak száma szerint. Ugyan is: 1-től 100 szóig 1 frt, s úgy tovább 101-től 200-ig, vagy 201-től, 300-ig 1 frt fizetendő egyszeri beiktatásért; az egész hirdetményért pedig minden beiktatás után 30 kr bélyegdíjt fizetendő. A hirdetményeket cicero, gármond és petit betűből szedetjük a kiemelendő sorokat azonban nagyobb betűkkel.

A kiadóhivatal.